

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Господарське процесуальне право»
на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 6 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Кульчій Олег Олександрович
к.ю.н., доцент
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-050-966-02-81
Електронна адреса	law.chair@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/cont.htm он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-19.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2297

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Засвоєння студентами системи теоретичних знань і практичних навичок застосування норм процесуального права разом з нормами матеріального права при вирішенні спорів, що знаходяться у юрисдикції та підвідомчі господарським судам; правових засобів і процедур, спрямованих на ефективний судовий захист прав свобод і інтересів учасників господарсько-процесуальних відносин, підготовка до практичної юридичної діяльності; засвоєння студентами основ господарського судочинства, принципів і способів організації господарського судочинства, набуття і розвиток спеціальних практичних навичок і вмій у цієї сфері.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 18 год., семінарські заняття – 14 год., самостійна робота – 58 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання базуються на пошуку моделі оптимального поєднання аудиторної та самостійної роботи з метою стимулювання останньої. Під час лекційних занять використовуються технічні засоби навчання з метою стимулювання пізнавальної активності здобувачів. На лекційних та семінарських заняттях використовуються проблемний підхід та моделювання, на семінарських заняттях також робота у групах, здобувачам пропонується використання методу ділової гри з метою організації навчального процесу. Для організації самостійної роботи та контролю за її ефективністю використовуються практичні завдання (задачі) та тестування у дистанційному курсі, а також реферати (есе) з окремих проблемних питань курсу.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних та семінарських занять; обговорення матеріалу теми; виконання практичних завдань; вибіркоче тестування на заняттях; поточна модульна робота; доповіді з рефератами та їх обговорення; моделювання правових ситуацій; оцінка підготовлених проектів документів. Підсумковий контроль: ПМК (залік)
Базові знання	Наявність базових знань про цивільні відносини та їх правове регулювання (Цивільне право, Господарське право, Цивільне процесуальне право)
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2)	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання (ПРН 2)
2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 3)	

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
3.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 4)	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію (ПРН 10)
4.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 7)	Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (ПРН 15) Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (ПРН 3)
5.	Здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 8)	Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему (ПРН 6)
6.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК 10)	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту (ПРН 13)
7.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 11)	/ Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (ПРН 21)
8.	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми (ЗК 12)	
9.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій (ЗК 13)	
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
10.	Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини (СК 4)	Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи (ПРН 18)
11.	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, зокнайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право (СК 7)	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права (ПРН 19)
12.	Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (СК 8)	Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (ПРН 21)
13.	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти (СК 11)	
14.	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції (СК 12)	
15.	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності (СК 13)	
16.	Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування (СК 15)	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (ПРН 22)
17.	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (СК 16)	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (ПРН 23)

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1 Загальні засади господарського процесуального права та здійснення судочинства у господарських спорах судами першої інстанції		
<p>Тема 1. Господарське процесуальне право: поняття, джерела, принципи. Господарські суди України: система, склад, структура, повноваження</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття господарського процесуального права, його предмет, метод та система; 2) Принципи господарського процесуального права; 3) Джерела господарського процесуального права; 4) Система господарських судів України та їх повноваження. Правовий статус судді господарського суду; 5) Поняття господарського процесу, його форми та стадії. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти порівняльну таблицю видів проваджень та стадій господарського процесу.</p>
<p>Тема 2. Досудове врегулювання спорів. Юрисдикція господарських судів</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Основні положення досудового та позасудового врегулювання господарських спорів; 2) Поняття претензії, її зміст та порядок пред'явлення. Порядок і строки розгляду претензії; 3) Врегулювання розбіжностей, що виникають при укладенні, зміні і розірванні господарських договорів; 4) Поняття юрисдикції та її значення, основні критерії господарської юрисдикції. Предметна та суб'єктна юрисдикція; 5) Проблемні питання розмежування спорів між господарськими судами та іншими судами; 6) Підсудність справ господарським судам України: поняття, види, ознаки, розмежування. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти порівняльну таблицю способів досудового чи позасудового врегулювання господарських спорів АБО скласти у довільній формі таблицю підсудності справ господарським судам.</p>
<p>Тема 3. Учасники судового процесу. Судові витрати</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Загальна характеристика учасників судового процесу; 2) Сторони в судовому процесі; 3) Треті особи в судовому процесі: їх види та правовий статус; 4) Участь у справі осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб; 5) Поняття і склад судових витрат. Судовий збір, його ставки, порядок сплати; 6) Витрати, пов'язані з розглядом справи в господарському суді; 7) Розподіл між сторонами і відшкодування судових витрат. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти таблицю учасників господарських правовідносин АБО скласти таблицю видів судових витрат.</p>
<p>Тема 4. Доказування і докази в судовому процесі. Процесуальні строки</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття доказування та доказів. Предмет і межі доказування. Підстави звільнення від доказування; 2) Склад суду; 3) Класифікація доказів (передбачає поділ на підпитання). Характерні риси доказів та їх оцінка; 4) Забезпечення доказів. Призначення і проведення судової експертизи; 5) Поняття та види строків у господарському процесі; 6) Порядок обчислення процесуальних строків, їх зупинення, поновлення та продовження. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми.</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти структурно-логічну схему процесу доказування; таблицю видів доказів з їх загальним описом.
Тема 5. Позов у судовому процесі. Відкриття провадження у справі і підготовче провадження	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Письмові заяви учасників справи. Позовна заява, відзив на позовну заяву; 2) Відкриття провадження у справі; 3) Підготовче провадження; 4) Забезпечення позову. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти позовну заяву на підставі довільної господарської ситуації (наприклад, невиконання умов договору поставки продукції).
Тема 6. Вирішення господарських спорів у суді першої інстанції	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування. Поточна модульна робота (тестування)	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Характеристика розгляду спору по суті в господарському суді першої інстанції. Порядок ведення судового засідання, права учасників процесу; 2) Вирішення спору при неподанні відзиву на позовну заяву і витребування господарським судом матеріалів; 3) Строки розгляду справи в суді першої інстанції. Відкладення розгляду справи, перерва в засіданні. Зупинення та припинення провадження, підстави залишення позову без розгляду; 4) Протоколи судових засідань та зауваження до них; 5) Прийняття рішення. Права господарського суду щодо прийняття рішення; 6) Ухвала господарського суду. Додаткове рішення, ухвала. Роз'яснення і виправлення рішення, ухвали. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Складіть структурно-логічну схему порядку позовного провадження у господарському процесі з відображенням строків. 4) Складіть таблицю основних строків, які передбачені Господарським процесуальним кодексом.
Модуль 2. Перегляд та виконання судових актів. Окремі види проваджень у господарському судочинстві		
Тема 7. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття і значення перегляду судових рішень в апеляційному порядку; 2) Строк і порядок подачі апеляційної скарги, вимоги до її форми та змісту; 3) Порядок відкриття провадження судом апеляційної інстанції; 4) Строк і порядок розгляду апеляційної скарги апеляційним господарським судом; 5) Межі перегляду справи в апеляційній інстанції. Повноваження апеляційного господарського суду при перегляді рішень місцевого господарського суду; 6) Постанова суду апеляційної інстанції. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти апеляційну скаргу (схематично змоделювати основні складові початком відповідних пояснень).
Тема 8. Перегляд судових рішень у касаційному порядку	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття і значення перегляду судових рішень в касаційному порядку. «Касаційні фільтри»; 2) Строк і порядок подачі касаційної скарги, вимоги до її форми та змісту; 3) Порядок відкриття провадження судом касаційної інстанції. Строк і порядок розгляду касаційної скарги; 5) Межі перегляду справи в касаційній інстанції. Повноваження касаційного господарського суду;

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>б) Обов'язковість вказівок, що містяться в постанові касаційної інстанції.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Підготувати короткий виклад десяти найцікавіших на Вашу думку правових позицій касаційного суду щодо справ господарської юрисдикції за останні 2 роки.
<p>Тема 9. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Підстави перегляду рішень, постанов, ухвал господарського суду, що набрали законної сили, за нововиявленими обставинами або виключними обставинами; 2) Поняття нововиявлених обставин; 3) Порядок і строк подачі заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами; 4) Порядок перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. <p><i>Практичні завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти таблицю прикладів нововиявлених та виключних обставин (найкраще – спираючись на матеріали судової практики, посилення на справу в ЄДРСР необхідно зазначити у таблиці).
<p>Тема 10. Загальні засади виконання рішень, постанов, ухвал господарського суду</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Виконання судових рішень у господарських справах (виконавчі документи, учасники виконавчого провадження); 2) Наказ господарського суду: особливості його видачі та виконання; 3) Судовий контроль за виконанням судових рішень; 4) Відповідальність за невиконання судових рішень; 5) Відстрочка або розстрочка виконання. Зміна способу і порядку виконання рішення, ухвали, постанови господарського суду. Поверот виконання рішення, постанови, ухвали господарського суду; 6) Значення правових позицій Верховного суду у господарських справах. <p><i>Практичні завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Підібрати рішення у Реєстрі судових рішень та провести його структурно-логічний аналіз.
<p>Тема 11. Провадження у справах про банкрутство</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Сутність, підстави та особливості провадження у справах про банкрутство; 2) Учасники провадження у справах про банкрутство та їх правове та процесуальне становище; 3) Порядок відкриття провадження у справі про банкрутство; 4) Стадії провадження у справах про банкрутство; 5) Особливості провадження у справі про неплатоспроможність фізичних осіб. <p><i>Практичні завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти структурно-логічну схему провадження у справі про банкрутство із зазначенням строків.
<p>Тема 12. Провадження у справах за участю іноземних осіб. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів та</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування Поточна модульна робота (тестування).</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Підсудність судам справ за участю іноземних суб'єктів господарювання; 2) Процесуальні права і обов'язки іноземних суб'єктів господарювання; 3) Звернення господарських судів із судовим дорученням до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави. Зміст і форма судового доручення; 4) Провадження по справах про усиновлення дітей; 5) Виконання судових доручень

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
про видачу наказів на примусове виконання рішень третейських судів. Наказне провадження	ПМК (залік)	закордонними дипломатичними установами України; 6) Наказне провадження. Порядок подання заяви про видачу судового наказу та її зміст. Скасування судового наказу. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Підготувати заяву про видачу судового наказу.

Інформаційні джерела

1. Господарське процесуальне право (у схемах і таблицях) : навчальний посібник / Н. В. Никитченко, О. Ю. Минюк, К. Б. Починок, М. В. Шапочкіна та ін.; за заг. ред. Н. В. Никитченко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2019. – 440 с.
2. Господарський процес : підручник / Світличний О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К. : НУБіП України, 2018. – 342 с.
3. Мелех, Л. В. Господарський процес : підручник / Л. В. Мелех. - Львів : ЛьвДУВС, 2016. – 367 с.
4. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України / за заг. ред. Р. Б. Шишка. – Київ : Центр учб. л-ри, 2017. – 272 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point).
- Презентації Microsoft PowerPoint з тем курсу;
- Бази нормативних документів (Ліга:Закон, НАУ; online-системи, у т.ч. «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>).
- пакети тестів до тем навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання, розміщені в системі Opendtest.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перекладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перекладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика захарування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; Положення про захарування результатів неформальної освіти.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (Теми 1-6): відвідування занять (не більше 5 балів – за наявності конспектів семінарських занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (15 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркове тестування (загалом – 10 балів); поточна модульна робота (тестування) (20 балів)	50
Модуль 2 (Теми 7-12): відвідування занять (не більше 5 балів – за наявності конспектів семінарських занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (15 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркове тестування (загалом – 10 балів); поточна модульна робота (тестування) (20 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни